

Publisku personu radīti konkurences kropļojumi

Publicēts: 13.09.2020.

Konkurences neitralitātes princips

Publiskām personām – valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī to piederošām kapitālsabiedrībām – ir aizliegts kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci. Aizliegums stājas spēkā no 2020. gada 1.janvāra un ir noteikts [Konkurences likuma 14.¹ pantā](#).

Publiskām personām un to piederošām kapitālsabiedrībām ir aizliegts:

diskriminēt tirgus dalībniekus, radot nevienlīdzīgus konkurences apstākļus;

radīt priekšrocības kapitālsabiedrībām, kurās publiskai personai ir tieša vai netieša ietekme;

īstenot darbības, kuru dēļ citi tirgus dalībnieki ir spiesti atstāt tirgu vai kuru dēļ tiek apgrūtināta potenciālo uzņēmumu iekļūšana vai darbība tirgū.

Pārkāpuma lietas izskatīšanas termiņi

Konkurences padome pieņem lēmumu sešu mēnešu laikā no lietas ierosināšanas dienas. Ja objektīvu iemeslu dēļ šo termiņu nav iespējams ievērot, iestāde to var pagarināt uz laiku līdz vienam gadam, skaitot no lietas ierosināšanas dienas. Savukārt, ja lietā nepieciešama ilgstoša faktu konstatācija, Konkurences padome ar motivētu lēmumu var pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus no lietas ierosināšanas dienas.

Sankcijas

Lai nodrošinātu likuma prasību ievērošanu, Konkurences padome veic pārrunas ar publisko personu vai tai piederošo kapitālsabiedrību. Ja pārrunu laikā netiek panākta likuma prasību ievērošana, nodrošinot konkurencei labvēlīgu rezultātu, Konkurences padome attiecībā uz publiskām personām piederošām kapitālsabiedrībām var turpināt pārkāpuma lietas izmeklēšanu, pieņemot lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

Publiskai personai piederošai kapitālsabiedrībai var tikt piemērots naudas sods līdz 3 % no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 250 eiro.

Kārtība, kādā aprēķināms sods, noteikts Ministru kabineta noteikumos "[Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā, 13. un 14.¹ pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8. pantā paredzētajiem pārkāpumiem](#)".

Konkurences padomes lēmuma pārsūdzēšana

Lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Administratīvās apgabaltiesas spriedumu var pārsūdzēt, iesniedzot kasācijas sūdzību Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentam.

Procesa dalībnieku tiesības un pienākumi

Procesa dalībniekam ir tiesības:

- iesniegt pierādījumus, sniegt paskaidrojumus
- ierosināt, lai Konkurences padome sniedzamajai informācijai [nosaka ierobežotas pieejamības informācijas statusu](#)
- normatīvajos aktos noteiktā kārtībā iepazīties ar lietas materiāliem, izteikt savu viedokli
- pārsūdzēt Konkurences padomes lēmumus

Procesa dalībniekam ir pienākums:

- Konkurences padomes noteiktajā termiņā, apjomā un veidā sniegt pieprasīto informāciju (arī komercnoslēpumu saturošu informāciju)
- iesniegt pierādījumus, kas ir viņa rīcībā, un paziņot Konkurences padomei par faktiem, kas viņam ir zināmi un konkrētajā lietā varētu būt būtiski

Par personas rīcībā esošas informācijas nesniegšanu Konkurences padomei pēc tās pieprasījuma noteiktā termiņā un apjomā, par nepatiesas informācijas sniegšanu, kā arī par Konkurences padomes lēmumu vai amatpersonu likumīgo prasību nepildīšanu ir [paredzēta administratīvā atbildība](#).

Noderīgi materiāli:

- [Informatīvais materiāls par publisku personu līdzdalību kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšanu](#)
- [Pašnovērtējuma rīks publisku personu līdzdalības kapitālsabiedrībā izvērtēšanai](#)
- [Vadlīnijas: Konkurences neitralitātes izvērtēšana](#)
- [Brošūra: Konkurences novērtēšanas vadlīnijas](#)
- [Infografika "Kas jāzina pirms publiska persona iesaistās uzņēmējdarbībā?"](#)
- [Infografika "Kas jāzina pēc publiskas personas iesaistes uzņēmējdarbībā?"](#)

Publisku personu iesaiste uzņēmējdarbībā

Atzinumi par publisku personu līdzdalību kapitālsabiedrībā

Viedokļi

<https://www.kp.gov.lv/lv/publisku-personu-raditi-konkurences-kroplojumi>